

УДК 159. 938. 3; 378

Дряпак О.А.¹

Арсентьева Г.О.²

¹ студ. гр. Е-310м НУ «Запорізька політехніка»

² канд. філос. н., доц. каф. філософії, НУ «Запорізька політехніка»

РОЗУМІННЯ ЧЕРЕЗ «Я», ЗА К. РОДЖЕРСОМ

Люди повинні навчитися усвідомлювати і цінувати кожен момент свого буття, знаходячи у ньому щось прекрасне і важливе. Лише тоді життя розкриється в своєму дійсному значенні і лише в цьому випадку можна говорити про повноцінне функціонування особистості.

Згідно теорії К.Роджерса, основною рушійною силою функціонування особистості є тенденція до самоактуалізації, тобто потреба людини реалізувати свої природні потенційні можливості. Цій темі присвячена робота К.Роджерса «Клієнтцентрований (людино центрований) підхід в психотерапії». В цій роботі К.Роджерс розробив цілу низку психологічних категорій, які згодом увійшли у категоріальний рядок гуманістичної психології, і не тільки.

Поле досвіду – те, що потенційно доступне свідомості, частина внутрішнього світу, що сприймається.

Отже, вагоме значення має те, що усвідомлюється, бо людина сприймає зовнішню реальність через свій внутрішній світ, через своє поле досвіду, що може обмежувати її сприйняття реальності.

«Самість» – це цілісність, що містить тілесний і символічний, духовний досвід. У такий спосіб «самість» – це система внутрішніх відносин, феноменологічно пов'язаних із зовнішнім світом і даних людині в її «Я». «Я»-реальне – система уявлень про самого себе, що формується на основі досвіду спілкування людини з іншими та їхньої поведінки стосовно неї і змінюється відповідно до ситуацій, що виникають перед нею, і її власних дій щодо них. «Я»-ідеальне – уявлення про себе як про ідеал, такий, яким би хотілося стати внаслідок реалізації своїх можливостей. Психологічне зростання є динамічним. Йому можуть перешкоджати умовні цінності, що являють собою заперечення, навмисне ігнорування, запобігання деяких аспектів «самості» заради одержання нагороди для себе. *Емпатія* – особливе ставлення психолога до клієнта, при якому останній сприймається і трактується не через призму інструментальних концепцій, а безпосередньо через позитивне особисте ставлення і прийняття феноменів логічного світу клієнта. *Турбота* – традиційний термін екзистенціалізму – в концепції К. Роджерса має виражений відтінок безумовного прийняття клієнта таким, яким він є, причому саме співчутливого прийняття з вираженою готовністю відгукнутися на актуальний стан клієнта і з перспективою бачення особистісного потенціалу клієнта. Конгруентність відбиває такі істотні ознаки поведінки психолога: відповідність між почуттями і змістом висловлювань; безпосередність поведінки; не відстороненість; інструментальність концепцій; щирість і перебування таким, яким психолог є в повсякденному житті. *Психологічний клімат* – одне з ключових понять, бо воно концентрує в собі відносини, професійні (особистісні) вміння, властивості і розглядається як головна умова позитивного зростання особистості в психокорекції.

Головний професійний обов'язок психолога – створити відповідний психологічний клімат, у якому студент сам би відмовився від захисних механізмів. При цьому найважче – бути справжньою людиною в спілкуванні зі студентом, виявляти повагу, турботу, прийняття і розуміння студента.